

Roczny plan nauczania religii w klasie I

Program: Komisja Wychowania KEP, *Z Bogiem w dorosłe życie* (nr AZ-3-01-18)

Podręcznik „W poszukiwaniu wolności”

Lp.	Temat lekcji	Cele katechetyczne – wymagania ogólne:	Treści nauczania – wymagania szczegółowe:			Metody i techniki	Środki dydaktyczne	Podstawa programowa	Korelacja z edukacją szkolną
			Wiedza Uczeń po katechezie:	Umiejętności Uczeń po katechezie:	Postawy Uczeń po katechezie:				
Dział I. Kim jestem?									
1.	Koncepcje powstania świata	Przedstawienie najważniejszych koncepcji powstania świata	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak opisywano powstanie świata w ciągu dziejów ludzkości; • wymienia najważniejsze religijne, filozoficzne i naukowe koncepcje powstania świata; • rozumie sens prawdy o stworzeniu świata przez Boga 	argumentuje, dlaczego nie ma sprzeczności pomiędzy odkryciami naukowymi a biblijnym opisem stworzenia	<ul style="list-style-type: none"> • jest wdzięczny Bogu za dar stworzenia świata i za dar własnego życia; • docenia rolę nauk ścisłych, które pozwalają coraz głębiej poznawać świat stworzony przez Boga 	wykład, praca w grupach, oglądanie filmu wraz z dyskusją, praca z podręcznikiem, pogadanka, prezentacja multimedialna	teksty źródłowe dla grup, komputer z dostępem do Internetu, projektor i głośniki, podręcznik ucznia	A.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Język polski, historia – starożytne koncepcje filozoficzne; mitologia grecka i babilońska • Fizyka – teoria względności Einsteina; teoria Wielkiego Wybuchu • Biologia – teoria ewolucji Karola Darwina
2.	Kim jest człowiek?	Ukazanie wielości współczesnych koncepcji człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i opisuje wybrane koncepcje antropologiczne; • wyjaśnia, czym jest materializm 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w przykładowych wypowiedziach wybrane koncepcje człowieka; • odróżnia chrześcijańską koncepcję człowieka od koncepcji niechrześcijańskich 	przejawia szacunek do ludzi ze względu na ich godność	formularz, układanka JIGSAW, pogadanka, praca z podręcznikiem lub prezentacja multimedialna	formularze dla każdego ucznia, podręcznik ucznia, komputer, projektor	A.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Biologia – ciało człowieka • Historia, język polski – antropologiczne koncepcje filozoficzne • Wiedza o społeczeństwie – relacje człowieka do innych; materializm; konsumpcjonizm • Wiedza o kulturze – twórczość jako przejaw duchowości
3.	Chrześcijańska wizja człowieka	Przedstawienie zasad antropologii	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady antropologii 	analizuje tekst biblijny,	szanuje innych ludzi i siebie ze	pogadanka, praca z	podręcznik ucznia, Pismo	A.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – antropologiczne

		chrześcijańskiej	chrześcijańskiej; • wymienia istoty, które są osobami	wyjaśniając zawarte w nim metafory	względem na osobową godność człowieka	podręcznikiem, praca z tekstem biblijnym, mini-wykład, pisanie notatki, filmik	Święte, formularz „kosmicznej” wiadomości, komputer z projektorem i głośnikami		koncepty filozoficzne; • Język polski – analiza i interpretacja tekstu biblijnego; • Wiedza o kulturze – twórczość jako przejaw duchowości
4.	Każdy człowiek jest wolny	• Ukazanie człowieka jako istoty stworzonej do życia w wolności • Przedstawienie chrześcijańskiego rozumienia wolności	• opisuje błędne koncepcje wolności i ich skutki dla człowieka; • zna podstawowe teksty z Objawienia ukazujące chrześcijańską koncepcję wolności	• rozróżnia poprawne i błędne koncepcje wolności; • potrafi korzystać z katolickiej nauki dokonując osobistych decyzji	• realizuje chrześcijańską koncepcję wolności; • stara się panować nad własnymi zachciankami; • prosi Boga o prawdziwą wolność	pogadanka, praca z tekstem, opowiadanie, wypowiedź pisemna	Katechizm Kościoła katolickiego, podręcznik ucznia, tablica, komputer z głośnikami	C.2.	• Język polski – analiza tekstów literackich; tworzenie spójnej wypowiedzi pisemnej • Historia – ojcowie Kościoła
5.	Zasada ograniczonego zaufania	Poznanie sposobu realizacji zasady ograniczonego zaufania w korzystaniu z mediów	• podaje walory i zagrożenia płynące z mediów; • definiuje, czym jest fake news; • wyciąga zasady bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu; • przedstawia stosunek Kościoła do mediów	• argumentuje, dlaczego zamieszczanie niektórych treści w mediach może być niebezpieczne; • ocenia wiarygodność treści w mediach; • korzystając z mediów, stosuje zasadę ograniczonego zaufania	ma krytyczną postawę wobec treści zamieszczanych w mediach	rozmowa kierowana, dyskusja, burza mózgów, praca z podręcznikiem (opowiadanie), prezentacja multimedialna	tablica, podręcznik ucznia, komputer, głośniki i projektor	C.16 C.17	Informatyka – wychowanie do odpowiedzialnego tworzenia treści w Internecie; krytyczny stosunek do treści publikowanych w mediach
Dział II. Jestem Bożym stworzeniem									
6.	Najpopularniejsza księga świata	• Kształtowanie postawy szacunku do słowa Bożego zawartego w Biblii • Zachęta do samodzielnego sięgnięcia po Biblię	• wyjaśnia, że Biblia jest słowem Bożym; • wyjaśnia znaczenie Biblii w życiu chrześcijanina; • podaje ciekawostki na temat Biblii	analizując treść stron internetowych, zdobywa wiedzę o Piśmie Świętym	odnosi się z szacunkiem do Biblii jako źródła wiary	pogadanka, praca z podręcznikiem, pokaz przedmiotu, miniwykład, praca z Pismem Świętym, praca w grupach,	podręcznik ucznia, egzemplarze Biblii w różnych tłumaczeniach, pytania do pracy w grupach z kodami QR	A.4.	• Język polski – Biblia jako księga chrześcijan; języki i rodzaje literackie w Biblii • Informatyka – korzystanie z Internetu jako źródła wiedzy

						analiza treści stron internetowych, świadectwo			
7.	Powstanie Biblii chrześcijańskiej	Usystematyzowanie i przypomnienie wiedzy uczniów o powstaniu i układzie Biblii	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak powstała Biblia; • zna podział Pisma Świętego; • wymienia języki, w jakich Biblia została spisana; • wyjaśnia, co to jest kanon Pisma Świętego, apokryfy i księgi deuterokanoniczne; • wyjaśnia, co to jest natchnienie Pisma Świętego 	wyszukuje w Piśmie Świętym nazwy skrótów poszczególnych ksiąg	przejawia szacunek do Biblii jako księgi natchnionej przez Boga	opowiadanie, gra w okręty, praca z podręcznikiem, praca z Pismem Świętym, prezentacja multimedialna lub pogadanka	tablica szkolna lub przygotowana plansza do gry w okręty, pytania do quizu, Pismo Święte w wersji papierowej, podręcznik ucznia, komputer i projektor	A.4. A.5.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – starożytność • Język polski – antyk: Biblia i jej znaczenie dla kultury
8.	Jak rozumieć teksty biblijne?	Rozwijanie umiejętności poprawnego interpretowania fragmentów biblijnych	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje warunki poprawnej interpretacji Pisma Świętego; • wymienia skutki błędnej interpretacji tekstów biblijnych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje alegorię o winnym krzewie; • potrafi zastosować zasady interpretacji do innych tekstów biblijnych 	rozwija w sobie postawę osoby słuchającej Słowa Bożego	praca z podręcznikiem, opowiadanie, krzyżówka, rozmowa kierowana, praca z tekstem biblijnym, mini-wykład lub prezentacja multimedialna	podręcznik ucznia, Pismo Święte dla każdej pary uczniów, tablica, karta pracy dla każdego ucznia, komputer, projektor	A.5.	Język polski: antyk – Biblia; analiza i interpretacja tekstów literackich
9.	Modlitwa Pismem Świętym	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie księgi Pisma Świętego jako źródła modlitwy chrześcijanina • Rozwijanie umiejętności modlitwy Słowem Bożym 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, ile psalmów liczy Księga Psalmów; • wymienia środki stylistyczne obecne w psalmach; • wyjaśnia, czym jest brewiarz 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w Piśmie Świętym Księgę Psalmów; • analizuje i interpretuje wybrane psalmy w oparciu o przygotowaną tabelę; • potrafi napisać własny psalm-modlitwę 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija w sobie postawę modlitewną i osobiste odniesienie do Słowa Bożego; • zachęca innych do modlitwy Pismem Świętym 	praca z podręcznikiem, opowiadanie, rozmowa kierowana, praca z tekstem biblijnym, karta pracy	podręcznik ucznia, Pismo Święte, karta pracy dla każdego ucznia	A.5. D.2 D.3.	Język polski: antyk – Biblia; analiza i interpretacja tekstów lirycznych
10.	Bóg stworzył mężczyznę i kobietę	• Ukazanie zamysłu Bożego wobec człowieka	• swoimi słowami opowiada biblijny opis stworzenia	• wyszukuje w Biblii fragmenty mówiące	dziękuje Bogu modlitwą za dar życia	analiza tekstu, pogadanka, praca z tekstem	Pismo Święte lub teksty do pracy w grupach	A.11.	• Język polski: antyk – Biblia; analiza tekstów

		<ul style="list-style-type: none"> Przedstawienie komplementarności osoby kobiety i osoby mężczyzny 	<p>człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia różnice pomiędzy płciami; wymienia podstawowe zadania kobiety i mężczyzny oraz różnice między nimi 	o stworzeniu człowieka		<p>biblijnym, porządkowanie informacji na schemacie, praca w grupach, niedokończone zdania</p>	<p>w kopertach, kartki kolorowego papieru, masa mocująca, karta pracy ucznia, podręcznik ucznia</p>		<p>literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> Wychowanie do życia w rodzinie: różnice międzyplciowe; małżeństwo jako życiowe powołanie człowieka
11.	Być mężczyzną, być kobietą	<ul style="list-style-type: none"> Ukazanie zamysłu Bożego wobec mężczyzny i kobiety Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za płciowość Wychowanie do czystości 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje różnic międzyplciowych; wyjaśnia związek pomiędzy trwałością małżeństwa a praktykami religijnymi; wie, że każdy człowiek pragnie kochać i być kochanym 	potrafi walczyć o czystość	<ul style="list-style-type: none"> modli się prosząc o umiejętność poszanowania drugiej osoby; zabiega o czystość 	<p>pogadanka, uzupełnianie tabeli, praca w grupach, praca z podręcznikiem ucznia, dyskusja, miniwykład, analiza schematu, skrócona metoda 2-4-8</p>	<p>podręcznik ucznia, teksty do pracy w grupach</p>	A.11. C.15.	<ul style="list-style-type: none"> Wychowanie do życia w rodzinie – odpowiedzialność za seksualność człowieka; powołanie do małżeństwa, wychowanie do czystości
12.	Zagubiona tożsamość	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawienie stanowiska Kościoła względem osób przeżywających problemy z tożsamością lub orientacją seksualną. Wychowanie do czystości 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest transseksualizm i homoseksualizm; przestawia stanowisko Kościoła względem osób trans- i homoseksualnych; wymienia źródła zaburzeń w dziedzinie seksualności; wymienia sposoby walki o czystość 	potrafi uzasadnić sens zachowania czystości	<ul style="list-style-type: none"> szanuje każdego człowieka niezależnie od jego orientacji seksualnej; utożsamia się ze stanowiskiem Kościoła wobec osób trans- i homoseksualnych; walczy o czystość w swoim życiu 	<p>analiza tekstu, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, analiza schematu, dyskusja, mapa myśli, uzupełnianie karty pracy, burza mózgów</p>	<p>tablica, opcjonalnie karton ze schematem i masa mocująca, teksty do pracy w parach, karty pracy dla uczniów, podręcznik ucznia</p>	C.15.	<ul style="list-style-type: none"> Wychowanie do życia w rodzinie – odpowiedzialność za seksualność człowieka; powołanie do małżeństwa, wychowanie do czystości

Dział III. Jestem odkupiony przez Chrystusa

13.	Bóg, w którego wierzę	Ukazanie sposobów odkrywania prawdy o Bogu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe fałszywe obrazy Boga; podaje sposoby odkrywania prawdziwego obrazu Boga 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje obraz Boga zawarty w mediach; na podstawie przykładowych fragmentów z Pisma Świętego wymienia cechy Boga 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiną w sobie postawę wiary i zaufania Bogu; podejmuje czynności zmierzające do odkrywania prawdy o Bogu 	<p>praca z podręcznikiem ucznia, skojarzenia, rysunek, rozmowa kierowana, praca z tekstem, prezentacja multimedialna,</p>	<p>kartki i przybory do rysowania, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu, formularze: obraz Boga, recepta</p>	A.7.	<ul style="list-style-type: none"> Informatyka – analiza treści mediów Język polski – analiza tekstów biblijnych
-----	-----------------------	--	---	---	---	---	--	------	--

						notatka w formie „słoneczka”, projektowanie symbolu, recepta, film			
14.	Bóg jest Miłością	<ul style="list-style-type: none"> Przekazanie prawdy o Bożej miłości Kształtowanie postawy otwartości na Bożą miłość 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady fragmentów z Pisma Świętego mówiące o miłości Boga; wymienia cechy miłości Boga 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny poczucia braku miłości; charakteryzuje poszczególne cechy Bożej miłości 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje działania zmierzające do odkrywania prawdy o Bogu; rozwija postawę otwartości na Bożą miłość 	świadeństwo, rozmowa kierowana, praca z tekstem biblijnym, praca z podręcznikiem ucznia, prezentacja multimedialna, film	podręcznik ucznia, karteczki z sigłami biblijnymi, kilka egzemplarzy Pisma Świętego, komputer z głośnikami, projektorem i dostępem do Internetu	A.7. E.9.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstów literackich Informatyka – korzystanie z kodów QR
15.	Grzech odrzuceniem miłości	<ul style="list-style-type: none"> Ukazanie, czym jest grzech pierworodny i jakie są jego konsekwencje Kształtowanie postawy pokory 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co to jest grzech; wymienia rodzaje grzechów, omawia tekst z Pisma Świętego opisujący grzech Adama i Ewy, wymienia skutki grzechu pierworodnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę pomiędzy grzechem pierworodnym a grzechem pierwszych rodziców; wyjaśnia, dlaczego człowiek musi prosić Boga o pomoc w walce ze złem 	uznaje siebie za grzesznika i zwraca się o pomoc do wszechmogącego Boga	praca z obrazem, dyskusja, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, słuchanie tekstu biblijnego, wykład, pisanie modlitwy, pieśń, prezentacja multimedialna	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu, małe karteczki, koszyk, niszcarka lub woda do zniszczenia karteczek	A.12. C.7. E.9.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstu biblijnego Muzyka – kształtowanie słuchu muzycznego
16.	Największa miłość	<ul style="list-style-type: none"> Ukazanie Jezusa jako Zbawiciela, którego miłość jest jedynym ratunkiem przed złem Wskazanie na wiarę jako postawę pozwalającą przyjąć odkupienie 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o tym, co zrobił Bóg z miłości do człowieka, aby go ocalić; wymienia i charakteryzuje zagrożenia duchowe 	potrafi wytłumaczyć, w jakich okolicznościach joga, wegetarianizm lub sztuki walki stają się zagrożeniem duchowym	<ul style="list-style-type: none"> wierzy, że Jezus ma moc przewyciężyć każde zło; pragnie ogłosić Jezusa swoim Panem i Zbawicielem 	praca podręcznikiem, opowiadanie, rozmowa kierowana, film, miniwykład z prezentacją multimedialną	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu	A.12. E.9.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstów literackich Wiedza o kulturze – symbole i wierzenia w kulturze dalekiego Wschodu
17.	Decyzja należy do ciebie	Doprowadzenie do decyzji o przyjęciu Jezusa jako swojego Pana i Zbawiciela	<ul style="list-style-type: none"> wie, że tylko Jezus daje zbawienie; określa, jaki jest nadrzędny cel człowieka wierzącego; definiuje, czym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób człowiek może osiągnąć zbawienie; w sposób twórczy znajduje sposoby na codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija w sobie postawę wiary i zaufania Bogu; podjmuje czynności zmierzające do nawrócenia 	praca z podręcznikiem, rozmowa kierowana, praca z tekstem biblijnym, skojarzenia,	podręcznik ucznia, Pismo Święte, komputer z projektorem	E.9.	Język polski – analiza tekstów biblijnych

			jest nawrócenie	podtrzymywanie decyzji o panowaniu Boga w jego życiu		rysowanie, prezentacja multimedialna			
18.	Przyjąć Ducha Świętego, żeby żyć	Rozwijanie w uczniach pragnienia żywej relacji z Duchem Świętym	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wydarzenia ze swojego życia, w których otrzymał dar Ducha Świętego; podaje sposoby poszukiwania możliwości spotkania z Duchem Świętym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje, w jaki sposób doświadcza życia Bożego w sobie; na podstawie tekstu z podręcznika opisuje, na czym polega odkrywanie życia nadprzyrodzonego w sobie 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija w sobie postawę żywej wiary; pogłębia swoją relację z Duchem Świętym 	praca z podręcznikiem ucznia, rozmowa kierowana, praca z tekstem, notatka w formie „słoneczka”, graf, prezentacja multimedialna	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, kartki lub obrazki z tekstem modlitwy do Ducha Świętego	A.19. E.10.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstów
19.	Wierzyć we wspólnocie	Ukazanie znaczenia przynależności do Kościoła i rozwijania w nim wiary	<ul style="list-style-type: none"> przycząca opinie na temat wiary i Kościoła; podaje znaczenie słowa Kościół (eklesja); określa, w jaki sposób można rozwijać wiarę w Kościele; opisuje Kościół jako wspólnotę wierzących, w której wiara się rozwija i pogłębia 	<ul style="list-style-type: none"> argumentuje, dlaczego wiara nie jest prywatną sprawą; na podstawie Pisma Świętego opisuje życie we wspólnocie 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija postawę wiary, ufności i miłości do bliźniego i Kościoła; pragnie rozwijać swoją wiarę we wspólnocie Kościoła; modli się za Kościół 	rozmowa kierowana, praca z tekstem biblijnym, zajęcie stanowiska, tor przeszkód, eksperyment – metafora, notatka w formie „słoneczka”, film, praca ze schematem, formularz, prezentacja multimedialna	Pismo Święte, podręcznik ucznia, chusta do zawiązania oczu, ryza papieru lub gruba książka, pojedyncza kartka, formularze dla uczniów, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu	A.20. E.11.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstów literackich; tworzenie poprawnej wypowiedzi pisemnej Wychowanie fizyczne – tor przeszkód; proste zabawy ruchowe
20.	Drogi komunikacji z Bogiem	Zachęcenie do modlitwy poprzez ukazanie różnorodnych jej form	<ul style="list-style-type: none"> opisuje, czym jest modlitwa; wymienia formy modlitwy; wymienia warunki dobrej modlitwy 	<ul style="list-style-type: none"> we fragmentach z Pisma Świętego rozpoznaje konkretne rodzaje modlitw; potrafi ułożyć modlitwę 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija w sobie postawę pokornego dziecka rozmawiającego z Bogiem Ojcem; chętnie się modli 	rozmowa kierowana, praca z tekstem, notatka w postaci „słoneczka”, burza mózgów, film, prezentacja multimedialna, zadanie w karcie pracy	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu, karty pracy dla uczniów	A.2. D.4. D.5.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – analiza tekstów literackich
IV. Komu wierzę?									
21.	Jezus postacią	Ukazanie Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Jezus 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi uzasadnić, 	<ul style="list-style-type: none"> jest wdzięczny 	praca z obrazem,	Pismo Święte,	A.13.	Historia – początki

	historyczną	z Nazaretu jako postaci historycznej	z Nazaretu jest postacią historyczną; • wymienia żydowskie i pogańskie źródła, które potwierdzają, że Jezus naprawdę żył dwa tysiące lat temu; • wymienia wnioski z badań naukowych nad historycznością Jezusa	dlaczego uważamy Jezusa za historyczną postać; • wyszukuje w Ewangeliach fragmenty ukazujące, że Jezus był prawdziwie żydem	Bogu, który z miłości do ludzi stał się człowiekiem; • docenia historyczny kształt swojego życia, czas i miejsce, w których się urodził i traktuje je jako dar od Boga	wykład z prezentacją multimedialną, praca z podręcznikiem ucznia, praca w grupach, rozmowa kierowana, praca z Pismem Świętym	komputer i projektor, teksty źródłowe do pracy w grupach		chrześcijaństwa; archeologia; analiza antycznych źródeł; rozumienie kategorii postać historyczna
22.	Wiarygodność chrześcijaństwa	Zapoznanie z argumentami uzasadniającymi zmartwychwstanie Jezusa	• opowiada swoimi słowami o zmartwychwstaniu Jezusa; • opowiada swoimi słowami o spotkaniach Zmartwychwstałego z uczniami; • wymienia osoby, które według przekazu ewangelicznego spotkały Jezusa; • wymienia czynności, które wykonywał Jezus po zmartwychwstaniu	potrafi dyskutować o prawdziwości zmartwychwstania Jezusa	oczekuje zmartwychwstania umarłych w dniu sądu ostatecznego	praca z tekstem biblijnym, pogadanka, papier lakmusowy (tradycyjny lub z prezentacją multimedialną) dyskusja z kolorowymi kapeluszami	podręcznik ucznia, teksty biblijne do kolorowania, magnesy, po 7 markerów w dwóch kolorach, papierowe kapelusze w 6 kolorach, kartki opisujące kapelusze, ewentualnie komputer i projektor	A.17.	• Historia – historyczność Jezusa i Jego zmartwychwstania, powstanie Kościoła • Język polski – Biblia i jej rola w kulturze • Geografia – Jerozolima i jej zabytki
23.	Wiarygodność Kościoła katolickiego	Budzenie w uczniach miłości do Kościoła poprzez pogłębianie rozumienia, czym on jest	wymienia metafory, które pomagają zrozumieć, czym jest Kościół	argumentuje, dlaczego Kościołowi należy się miłość	pragnie kochać Kościół	„słoneczko” (wykres), formularz z rysunkiem, pogadanka	karteczki samoprzylepne, tablica, formularze (dla każdego ucznia po jednym)	A.20. A.22	• Język polski – interpretacja środków stylistycznych • Wiedza o kulturze – wychowanie do świadomego odbioru treści przekazywanych przez media
24.	Przymioty	Przypomnienie	• wymienia	• odnosi przymioty	dziękuje Bogu za	analiza tekstu	podręcznik	A.21.	Język polski –

	Kościół katolickiego	i pogłębienie wiadomości na temat przymiotów Kościoła katolickiego	i charakteryzuje przymioty Kościoła; • wyjaśnia, co to jest apologetyka	Kościół do wiary i postaw życiowych; • potrafi posługiwać się argumentami w obronie Kościoła; • wyjaśnia znaczenie przymiotów Kościoła dla jego specyfiki i tożsamości	Kościół i przynależność do niego	biblijnego, rozmowa kierowana, notatka w formie „słoneczka”, praca z podręcznikiem, metafora (z pokazem przedmiotu), list, film, miniwykład, prezentacja multimedialna, krzyżówka	ucznia, Pismo Święte, komputer z głośnikami, projektorem i dostępem do Internetu, pokrojone jabłko, arkusze papieru i markery, przygotowany wcześniej list w kopercie, druk krzyżówki dla każdego ucznia	A.22.	analiza tekstu; tworzenie spójnych wypowiedzi; zasady pisania listu
25.	Główne wyznania chrześcijańskie	Przedstawienie najważniejszych wyznań chrześcijańskich	• wymienia najważniejsze wyznania chrześcijańskie; • przedstawia historię podziałów, jakie dokonały się w dziejach Kościoła; • wyjaśnia, co to jest ekumenizm	• tworzy schemat przedstawiający główne wyznania chrześcijańskie; • tłumaczy, dlaczego Kościół jest jeden, a tak dużo związków wyznaniowych; • argumentuje, dlaczego tak istotne jest dążenie do jedności chrześcijan	• szanuje wszystkich wyznawców Chrystusa i traktuje ich jako swoich braci w wierze; • traktuje troskę o budowanie jedności chrześcijan jak swoją własną	praca z podręcznikiem ucznia, wykład z prezentacją multimedialną, fragment filmu, dyskusja, tworzenie schematu	komputer z projektorem i głośnikami, podręcznik ucznia	A.3. B.2. E.8.	• Historia – starożytność; schizma wschodnia; reformacja • Wiedza o społeczeństwie – Kościoły i związki wyznaniowe w Rzeczypospolitej Polskiej
26.	Człowiek istotą religijną	Pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat religijności człowieka	• wie, że człowiek jest istotą religijną; • zna definicję religii; • wymienia elementy wspólne dla wszystkich religii; • wymienia i charakteryzuje główne religie świata	• potrafi odróżnić religie monoteistyczne od politeistycznych; • tłumaczy, jak rozumieć stwierdzenie, że poza Kościołem nie ma zbawienia; • podejmuje refleksję nad własną religijnością	szanuje wyznawców innych religii i modli się za nich	opowiadanie, pogadanka, praca w parach, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, zabawa ruchowa „Znajdź swoją grupę”, ilustrowanie metafory	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, wycięte karteczki z pojęciami religijnymi	A.3.	• Język polski – analiza tekstu, tworzenie spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych. • Wiedza o kulturze – religie świata; ilustrowanie metafory
27.	Judaizm a chrześcijaństwo	• Ukazanie judaizmu jako religii bliskiej chrześcijaństwu, z którym łączy ją	• podaje najważniejsze informacje na temat judaizmu;	porównuje chrześcijaństwo i judaizm	• odnosi się z szacunkiem do przedstawicieli judaizmu;	praca z podręcznikiem ucznia, pogadanka,	podręcznik ucznia, karta pracy dla każdego z uczniów,	A.3. F.2.	• Historia – wierzenia ludów starożytnego Bliskiego

		wspólne korzenie • Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w kontekście innych religii	• wymienia tradycje łączące chrześcijaństwo z religią żydowską; • wyjaśnia stosunek Kościoła do judaizmu		• zachowuje tożsamość religijną katolika w dialogu z żydami	uzupełnianie karty pracy, gra karciana „judaistyczny Piotrus”	zestawy kart do „Piotrusia”		Wschodu; II wojna światowa i Holocaust; • Wiedza o społeczeństwie – związki wyznaniowe w Rzeczypospolitej Polskiej
28.	Islam a chrześcijaństwo	• Ukazanie specyfiki chrześcijaństwa na tle islamu • Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii	• wymienia najważniejsze zasady islamu; • podaje główne zasady współistnienia chrześcijan i muzułmanów; • wskazuje trudności w relacjach wyznawców islamu i chrześcijaństwa; • wyjaśnia stanowisko Kościoła wobec wyznawców islamu	• porównuje chrześcijaństwo i islam; • potrafi podjąć dialog z przedstawicielami islamu	• okazuje szacunek wobec osób innych wyznań; • utożsamia się z nauką Kościoła dotyczącą islamu; • zachowuje swoją katolicką tożsamość	praca z podręcznikiem ucznia, pogadanka, słuchanie tekstu, uzupełnianie kart pracy, opcjonalnie filmik	podręcznik ucznia, karty pracy, opcjonalnie komputer i projektor	A.3. F.2.	• Historia – geneza i powstanie islamu; polscy Tatarzy i ich rola w historii; znaczenie Soboru Watykańskiego II dla działalności Kościoła katolickiego w świecie i idei ekumenizmu • Wiedza o społeczeństwie – Kościoły i inne związki wyznaniowe funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej
29.	Religie Wschodu a chrześcijaństwo	Ukazanie różnicy pomiędzy buddyzmem i hinduizmem a chrześcijaństwem	podaje podstawowe informacje na temat hinduizmu i buddyzmu.	porównuje chrześcijaństwo z wielkimi religiami Wschodu	• opowiada się za chrześcijaństwem; • szanuje wyznawców innych religii	opowiadanie, PMI, praca z obrazem, praca z tekstem podręcznika	podręcznik ucznia, kartki podzielone na 3 kolumny lub zeszyty ucznia	A.3. F.2.	• Wiedza o społeczeństwie – religie świata • Historia – powstanie wielkich religii świata
30.	Wróżby i zabobony a wiara chrześcijańska	Ukazanie, że zabobony, magia i bałwochwalstwo to grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu	• recytuje pierwsze przykazanie Boże; • wymienia przykłady zabobonów, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii i czarów, stanowiące grzech przeciwko pierwszemu	• rozpoznaje formy współczesnego bałwochwalstwa; • potrafi dostrzec niebezpieczeństwa związane z zabobonami, bałwochwalstwem, wróżbiarstwem i magią	• unika sytuacji związanych z zabobonami i wyraża chęć obrony przed współczesnymi formami pogaństwa; • swoją postawą wskazuje, że najważniejszy	wywiad, kolaż, praca w grupach, praca z tekstami z Pisma Świętego, dyskusja, wykład, rozmowa kierowana, prezentacja multimedialna	podręcznik ucznia; komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu; mikrofon i mały blok techniczny; zestawy dla grup: kartki z wypisanymi	C.10.	• Język polski – analiza tekstu literackiego; przypomnienie zasad prowadzenia wywiadu dziennikarskiego. • Wiedza o kulturze – tworzenie kolażu

			<p>przykazaniu Bożemu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że Eucharystia jest najlepszą obroną przed grzechami przeciw pierwszemu przykazaniu 		w jego życiu jest Pan Bóg		wykroczeniami przeciwko pierwszemu przykazaniu, karton brystolu A3, kredki, flamastry, nożyczki, klej, stare kolorowe czasopisma oraz fragmenty z Pisma Świętego; dziurkacz i tasiemka		
31.	Ateizm a zbawienie	Ukazanie ateizmu w kontekście tajemnicy zbawienia człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest ateizm; • przedstawia nauczanie Kościoła na temat ateizmu i możliwości zbawienia ateistów; • wymienia możliwe przyczyny ateizmu 	potrafi z szacunkiem i życzliwością wejść w dyskusję na temat wiary z osobami niewierzącymi	<ul style="list-style-type: none"> • dziękuje Bogu za łaskę wiary i prosi o nią dla innych ludzi; • daje niewierzącym świadectwo życia chrześcijańskiego 	pogadanka, wykład z prezentacją multimedialną, debata, praca z podręcznikiem ucznia	komputer z projektorem, podręcznik ucznia	C.10.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – oświecenie, koncepcje filozoficzne współczesności; • Język polski – nurty literackie w oświeceniu i pozytywizmie • Wiedza o społeczeństwie – zagadnienie wolności religijnej
32.	Losy człowieka po śmierci	Przekazanie nauczania Kościoła na temat rzeczy ostatecznych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rzeczy ostateczne; • przedstawia nauczanie Kościoła na temat losów człowieka po śmierci.; • wymienia sposoby przygotowania na moment śmierci; • wyjaśnia pojęcia niebo i piekło 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić, dlaczego człowiek umiera; • uzasadnia sens śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • traktuje swoje życie jako dar od Boga; • wierzy w życie wieczne po śmierci; • pragnie osiągnąć niebo 	praca z tekstem, praca z tekstami biblijnymi, rozmowa kierowana, wykład, niedokończone zdania, słuchowisko, tekst z lukami, metoda aukcji, metoda stopklatki, prezentacja multimedialna	Pismo Święte; podręcznik ucznia; komputer z głośnikami, projektorem i dostępem do Internetu; karty pracy z tekstami źródłowymi; rekwizyty do aukcji i pieniądze do zabawy i nauki; opcjonalnie wydrukowane kartki tzw. stopklatki i wizerunki	A.11. A.24.	<ul style="list-style-type: none"> • Język polski – analiza tekstów literackich; motyw życia po śmierci w literaturze • Wiedza o kulturze – motyw życia po śmierci w sztuce

								świętych	
Dział V. W co wierzę?									
33.	Chrystus otwiera bramy nieba	Ukazanie istoty odkupienia, które daje Chrystus	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wydarzenia, które składają się na dzieło odkupienia ludzi przez Chrystusa; wyjaśnia terminy: odkupienie, zbawienie i łaska. wyjaśnia, dlaczego człowiek powinien się modlić i pracować nad sobą 	porządkuje wartości w hierarchię według ich przydatności w drodze do nieba	chce przyjąć odkupienie	pasjans hierarchiczny, puzzle tekstowe, prezentacja multimedialna, pogadanka	karty z wartościami, plansze na karty, puzzle z wydarzeniami z życia Jezusa, klej lub urządzenie z funkcją aparatu sparowane z projektorem, komputer z projektorem	A.16. A.18. A.17. A.24.	Historia – starożytność
34.	Odwieczni mieszkańcy nieba	Usystematyzowanie i przypomnienie wiedzy uczniów o aniołach	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kim są aniołowie; definiuje, kim jest Anioł Stróż; wymienia imiona archaniołów; wymienia kilka biblijnych fragmentów, w których występują aniołowie; wymienia funkcje, które pełnią aniołowie 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zwracać się do swojego Anioła Stróża w modlitwie; potrafi odróżnić, które materiały dostępne w Internecie są zgodne z katolicką nauką o aniołach 	wierzy w anioły	pogadanka, praca z podręcznikiem ucznia, gra karciana w odkrywców, praca z Pismem Świętym, analiza treści strony internetowej	wydrukowane karty, podręcznik ucznia, opcjonalnie tablica szkolna i coś do pisania po niej, Pismo Święte w wersji tradycyjnej lub elektronicznej, komputer z dostępem do Internetu, projektor	A.9.	<ul style="list-style-type: none"> Język polski – motyw anioła w literaturze, Biblia, symbol Wiedza o kulturze – motyw anioła w sztuce; Informatyka – wychowanie do odpowiedzialnego odbioru informacji z mediów
35.	Piekło i jego mieszkańcy	Usystematyzowanie wiedzy na temat piekła i szatana	<ul style="list-style-type: none"> definiuje, kim jest szatan; wyjaśnia, czym jest piekło; wymienia najczęstsze sposoby działania szatana 	analizuje obraz i zawartą w nim metaforę	wierzy w istnienie piekła i szatana	praca z podręcznikiem, kierowana analiza obrazu (metafora twierdzy), rozmowa kierowana, list gończy, notatka prasowa	podręcznik ucznia, formularze listu gończego, formularze notatki prasowej, wydrukowane fragmenty z Apokalipsy św. Jana lub Pismo Święte	A.9.	<ul style="list-style-type: none"> Wiedza o sztuce – motywy szatana i piekła w sztuce; analiza obrazu Język polski – motyw szatana i piekła w Biblii; analiza metafory, pisanie artykułu prasowego
36.	Maryja, Królową nieba	Usystematyzowanie wiedzy na temat Maryi	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i tłumaczy 4 dogmaty maryjne; przytacza 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje fragmenty Pisma Świętego dotyczące Matki Bożej; 	<ul style="list-style-type: none"> kocha i szanuje Matkę Bożą; zawierza się Maryi 	refleksja osobista, pogadanka, mapa myśli,	podręcznik ucznia, Pismo Święte, tablica, karty pracy	A.14. A.23.	Język polski – analiza tekstów literackich; tworzenie spójnej

			<p>fragmenty z Pisma Świętego mówiące o Maryi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega królewska godność Maryi 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozważanie do tajemnicy różańcowej 		<p>praca z Pismem Świętym, praca z podręcznikiem, pisanie rozważania tajemnicy różańcowej, notatka w formie „słoneczka”, tekst z lukami, uzupełnianie tabeli, metoda POWER</p>			wypowiedzi pisemnej i ustnej
37.	Świętych obcowanie	Przybliżenie prawdy wiary o świętych obcowaniu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest świętych obcowanie; • zna definicję kanonizacji i beatyfikacji; • opowiada historię kilku świętych 	rozdziela 3 stany Kościoła: pielgrzymujący, pokutujący, triumfujący	modli się za wstawiennictwem świętych	świadełstwo, stoliki eksperckie, dyskusja, plakat, krzyżówka, praca z tekstem	karteczki w 3 lub 4 kolorach z numerkami od 1 do 6, stoper, życiorysy 6 patronów młodzieży, arkusze szarego papieru, podręcznik ucznia, krzyżówka	A.23.	Język polski – analiza tekstów literackich; tworzenie wypowiedzi
38.	Bóg sędzią sprawiedliwym	Pogłębienie rozumienia Bożej sprawiedliwości	<ul style="list-style-type: none"> • zna definicję sprawiedliwości; • opowiada historię grzechu i odkupienia w kontekście usprawiedliwienia; • wie, co dzieje się z człowiekiem po śmierci; • rozumie znaczenie pokuty i zadośćuczynienia za grzechy 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wytłumaczyć, na czym polega różnica między Bożą a ludzką sprawiedliwością; • poprawnie analizuje przypowieści o bogaczu i Łazarzu oraz ubogiej wdowie; • potrafi zrobić rachunek sumienia 	przyjmuje nauczanie Kościoła o sprawiedliwości Boga jako swoje przekonanie	komentarz internetowy, dyskusja, praca w grupach, praca z Pismem Świętym, praca z podręcznikiem, notatka graficzna, rachunek sumienia	Pismo Święte, podręcznik ucznia, kartki, markery, pytania do pracy w grupach	A.7. A.18.	Język polski – analiza tekstów literackich.
39.	Bóg bogaty w miłosierdzie	Pogłębienie rozumienia istoty Bożego miłosierdzia	<ul style="list-style-type: none"> • zna definicję miłosierdzia i znaczenie tego słowa w języku biblijnym; • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie analizuje fragmenty z Pisma Świętego; • odnajduje w swoim życiu konkretne działania 	dziękuje Bogu za Jego miłosierdzie	dyskusja, rozmowa kierowana, praca z Pismem Świętym, praca w grupach lub	Pismo Święte, obraz Jezusa Miłosiernego, <i>Dzienniczek</i> siostry Faustyny i jej zdjęcie,	A.7. A.25.	Język polski – analiza tekstu biblijnego; tworzenie wypowiedzi pisemnej

			<p>przejawy Bożego miłosierdzia względem człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada historię siostry Faustyny (<i>Dzienniczka</i>, obrazu Jezusa Miłosiernego); • opisuje relację między sprawiedliwością a miłosierdziem Boga 	miłosiernego Boga		<p>parach, tworzenie plakatu, refleksja osobista – pisanie psalmu, praca z podręcznikiem, drama biblijna</p>	<p>podręcznik ucznia, brystol lub szary papier, kartki A5, markery, taśma lub klej, tekst dramy podzielony na role</p>		(modlitwy)
--	--	--	--	-------------------	--	--	--	--	------------

Dział VI. Wiara naszych ojców

40.	Kościół czasów apostoelskich	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie elementów konstytutywnych pierwszej wspólnoty chrześcijańskiej • Ukazanie potrzeby i form zaangażowania we wspólnoty eklezjalne 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje i wyjaśnia elementy konstytutywne wspólnoty chrześcijańskiej; • wymienia ruchy i stowarzyszenia katolickie działające w jego parafii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wspólnoty w życiu człowieka; • odnajduje w Piśmie Świętym fragment mówiący o życiu pierwszych chrześcijan; • porównuje zasady życia pierwszych wspólnot chrześcijańskich z dzisiejszym życiem chrześcijan; • formułuje argumenty za przynależnością do ruchów i stowarzyszeń katolickich 	<ul style="list-style-type: none"> • szanuje dziedzictwo wypracowane przez pierwszych chrześcijan; • modli się w intencji swojej parafii 	<p>praca z podręcznikiem, projekcja filmu, szyfr, praca z mapą, praca z tekstem Pisma Świętego, metaplan modyfikowany</p>	<p>Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy z szyfrem, komputer z głośnikami, projektorem i dostępem do Internetu</p>	E.1.	<p>Historia – rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa</p>
41.	Prześladowania pierwszych chrześcijan	<p>Przedstawienie problematyki prześladowań chrześcijan w pierwszych wiekach i współcześnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia imiona najważniejszych cesarzy rzymskich prześladowających chrześcijan; • wyjaśnia przyczyny i rodzaje prześladowań chrześcijan; 	<p>dyskutuje nt. współczesnych prześladowań chrześcijan na świecie</p>	<p>chce przebaczyć zło tym, którzy go skrzywdzili</p>	<p>praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, tworzenie krzyżówki, pogadanka, dyskusja</p>	<p>komputer lub inny sprzęt wideo, projektor, podręcznik ucznia</p>	E.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – prześladowania chrześcijan w starożytności; Cesarstwo Rzymskie; • Wiedza o społeczeństwie – sytuacja

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób prześladowania przyczyniają się do wzrostu Kościoła; • wyjaśnia różnice pomiędzy prześladowaniami powszechnymi a lokalnymi; • wyjaśnia, na czym polega przebaczenie 						chrześcijan na świecie, szczególnie wobec agresywnych działań fundamentalizmu islamskiego
42.	Kościół strażnikiem wiary	Przekazanie wiedzy o historii Kościoła na przełomie starożytności i średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w życiu Kościoła po edykcie mediolańskim; • wymienia najważniejsze sobory starożytności i wczesnego średniowiecza; • wymienia i opisuje główne herezje starożytności; • wyjaśnia, kim byli ojcowie Kościoła i podaje przykłady ich dzieł; • wyjaśnia, kim są i jak żyli mnisi 	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób twórczy umieszcza informacje historyczne na osi czasu przedstawionej metaforycznie; • dyskutuje na temat sposobów upominania błądzących braci w wierze 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowuje postawę szacunku i miłości chrześcijańskiej względem osób, które głoszą błędne nauki; • szanuje zabytki piśmiennictwa chrześcijańskiego 	pogadanka, opowiadanie, praca z podręcznikiem lub prezentacja multimedialna, plakat, dyskusja	podręcznik, komputer, projektor, karton z zarysem rzeki dziejów lub tablica, karteczki do losowania	A.13 A.14. E.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – starożytność; Cesarstwo Rzymskie. • Wiedza o kulturze – chrześcijańska sztuka starożytna i średniowieczna
43.	Zakony w życiu średniowiecznego Kościoła	Przedstawienie historii zakonów do końca średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy życia pustelniczego w starożytności; • wymienia i krótko charakteryzuje najważniejsze zakony średniowieczne 	<ul style="list-style-type: none"> • łączy średniowieczne zakony z ich założycielami; • łączy informacje o średniowiecznych zakonach z ich nazwami 	<ul style="list-style-type: none"> • szanuje zakonników i zakonnice; • bierze udział w grze według zasad fair play 	praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, kalambury modyfikowane, karta pracy	podręcznik, komputer, projektor, duże kartki z nazwami zakonów i taśma klejąca, małe karteczki ze zdaniem opisującym zakony, karty pracy dla każdego ucznia	E.2.	Historia – mnisi w starożytności i zakony w życiu średniowieczna
44.	Schizma wschodnia	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie przyczyn i skutków podziału Kościoła w XI 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest schizma wschodnia; • podaje miejsce, 	planuje konkretne działania ekumeniczne	buduje zgodę we własnych środowiskach życia	opowiadanie, rozmowa kierowana,	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty	E.2.	Historia – przyczyny i skutki rozłamu

		wieku; • Wskazanie sposobów dążenia do jedności	czas i okoliczności, w których dokonała się schizma wschodnia; • nazywa Kościoły, które powstały w wyniku schizmy wschodniej; • wymienia podstawowe różnice pomiędzy Kościołem katolickim a prawosławnym; • wyjaśnia znaczenie terminu interkomunia			prezentacja multimedialna, ćwiczenia w kartach pracy, praca z podręcznikiem, prezentacja śpiewów prawosławnych	pracy dla każdego ucznia, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu, nagrania muzyki cerkiewnej		w Kościele w XI w.
45.	Gregoriańska odnowa Kościoła	• Ukazanie genezy i przebiegu reformy gregoriańskiej • Pogłębienie świadomości odpowiedzialności za Kościół	• charakteryzuje relacje między państwem a Kościołem w średniowieczu; • definiuje pojęcia symonia i inwestytura; • opisuje główne założenia i skutki reformy gregoriańskiej; • opowiada swoimi słowami o reakcji cesarza Henryka IV na reformę	• ocenia relacje państwo – Kościół w średniowieczu; • ocenia postulaty reformy gregoriańskiej; • uzasadnia konieczność troski o współczesny Kościół	• planuje zaangażowanie na rzecz własnej parafii; • czuje się odpowiedzialny za wspólnotę Kościoła lokalnego	praca z podręcznikiem, ćwiczenia w kartach pracy, rozmowa kierowana	podręcznik ucznia, karty pracy	E.2.	Historia – relacje pomiędzy władzą cesarską a papieską w X-XI w.
46.	Wyprawy krzyżowe	Przedstawienie historii wypraw krzyżowych	• wymienia przyczyny wypraw krzyżowych; • opowiada o I wyprawie krzyżowej i reakcji muzułmanów na nią; • opowiada o zakończeniu IV wyprawy krzyżowej;	dyskutuje na temat skutków łączenia religii z przemocą	buduje pokój pomiędzy ludźmi	pogadanka, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, gra historyczna typu memory, dyskusja	podręcznik ucznia, komputer, projektor, karty memory	E.2.	Historia – wyprawy krzyżowe

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki wypraw krzyżowych; wie, czym są zakony rycerskie 						
47.	Inkwizycja – prawda i mity	<ul style="list-style-type: none"> Przekazanie podstawowych wiadomości o inkwizycji. Kształtowanie postawy dbałości o prawdziwość wypowiedzianych słów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, czym była inkwizycja; wyjaśnia, że Święte Oficjum służyło zachowaniu jedności wiary; opowiada o sposobie działania inkwizycji; wie, czym są plotkowanie, obmowa i oszczerstwo 	<ul style="list-style-type: none"> w informacjach o inkwizycji potrafi odróżnić fakty od mitów; krytycznie odnosi się do czarno-białego przedstawiania historii 	<ul style="list-style-type: none"> szanuje osoby, które dbają o czystość wiary; dba o prawdziwość wypowiedzianych słów 	pogadanka, praca z podręcznikiem, analiza treści stron internetowych, praca w grupach, opowiadanie, prezentacja multimedialna	podręcznik ucznia, komputer z projektorem, pytania dla grup z kodami QR	E.2.	<ul style="list-style-type: none"> Historia – działalność Kościoła w czasach nowożytnych Informatyka – wykorzystanie Internetu jako źródła wiedzy
48.	Rozwój nauki w średniowieczu	Przedstawienie wkładu Kościoła w rozwój nauki w średniowieczu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zakony, które najbardziej przyczyniły się do rozwoju nauki w średniowieczu; przedstawia swoimi słowami historię szkolnictwa średniowiecznego; wymienia elementy reformy karolińskiej; wyjaśnia, w jaki sposób powstała teologia scholastyczna; opowiada o wybranym świętym patronie nauki i uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje przebieg lekcji i sposób nauczania dawniej i dziś; samodzielnie i w sposób krytyczny przeszukuje zasoby Internetu w poszukiwaniu wiedzy o świętych 	szanuje dorobek historyczny zakonów średniowiecznych	pogadanka, praca z podręcznikiem, szyfr, tekst z lukami, prezentacja multimedialna, przeszukiwanie zasobów internetowych	podręcznik ucznia, karty z zaszyfowanymi słowami kluczami dla uczniów, opcjonalnie tekst z lukami dla każdego ucznia, komputer i projektor	E.2.	<ul style="list-style-type: none"> Historia – rozwój szkolnictwa i uniwersytetów w średniowieczu Matematyka – szyfry
49.	Początki chrześcijaństwa na ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> Ukazanie początków chrześcijaństwa na ziemiach polskich Budzenie troski o chrześcijańskie oblicze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje kontekst historyczny chrystianizacji Polski; wymienia podstawowe fakty związane z chrztem 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia skutki przyjęcia chrześcijaństwa przez Polskę; formułuje propozycje obrony chrześcijańskich 	<ul style="list-style-type: none"> docenia chrześcijańskie dziedzictwo polskie; dziękuje Bogu za wiarę i Ojczyznę 	rozmowa kierowana, prezentacja multimedialna praca z podręcznikiem, ćwiczenia	podręcznik, karty pracy, komputer z projektorem, głośnikami i dostępem do Internetu	E.6.	Historia – następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski

			Mieszka I; • wymienia i kategoryzuje skutki chrztu Polski	wartości w Polsce		z karty pracy, słuchanie pieśni <i>Bogurodzica</i>			
50.	Polscy święci średniowiecza	Prezentacja postaci: św. Wojciecha, św. Stanisława i św. Jadwigi Królowej	• zna podstawowe informacje o św. Wojciechu, św. Stanisławie i św. Jadwidze; • wyjaśnia znaczenie omawianych świętych dla historii Kościoła i Polski	• odgrywając postać konkretnego świętego, „ożywia” jego biografię; • formułuje pytania do wywiadu ze świętymi; • wskazuje na cechy świętych, szczególnie potrzebne we współczesnym świecie	• docenia działalność Kościoła w budowaniu tożsamości narodowej Polski; • kształtuje swoją tożsamość chrześcijańską w oparciu o życiorysy świętych	opowiadanie, praca z podręcznikiem, praca w grupach, wywiad, pogadanka	podręcznik ucznia, mikrofon, teksty ze wskazówkami do wywiadu	E.6.	• Historia – Polska w średniowieczu • Język polski – analiza tekstów literackich • Wiedza o kulturze – rozwijanie talentów aktorskich; • Informatyka – wykorzystanie Internetu jako źródła wiedzy

Dział VII. Niech chwała Pana trwa na wieki

51.	Istota roku liturgicznego	Ukazanie, że liturgia w ciągu roku uobecnia misterium zbawcze Jezusa Chrystusa	• wyjaśnia, czym jest Adwent, Wielki Post, okres Wielkanocny, okres Bożego Narodzenia, okres zwykły; • wymienia 6 świąt obowiązkowych w ciągu roku; • opowiada swoimi słowami historię powstania roku liturgicznego; • wyjaśnia, czym różni się liturgia w ciągu roku od świętowania rocznic	• szereguje we właściwej kolejności poszczególne okresy liturgiczne; • przeszukuje zasoby internetowe w poszukiwaniu aktualnego kalendarza liturgicznego i informacji o szatach liturgicznych	pragnie uczestniczyć w misterium paschalnym Jezusa celebrowanym w różnym czasie w ciągu roku liturgicznego	pogadanka, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, gra planszowa – chińczyk liturgiczny	podręcznik ucznia, komputer i projektor, plansze do chińczyka liturgicznego, karty prawda-falsz w czterech kolorach, pionki i kostki do gry	A.24. B.1. B.3. B.11.	• Wiedza o kulturze – święta w ciągu roku • Informatyka – poszukiwanie wiedzy w Internecie
52.	Dzień Papieski	Uświadomienie konieczności zgłębiania i krzewienia nauczania Jana Pawła II	• definiuje, czym jest Dzień Papieski; • wymienia główne wymiary Dnia Papieskiego; • wymienia niektóre aspekty papieskiego nauczania podejmowane	• potrafi uzasadnić konieczność zgłębiania i krzewienia nauczania Jana Pawła II; • wykazuje aktualność nauczania Jana	• kształtuje w sobie postawę odpowiedzialności za przekazywanie następnym pokoleniom nauczania Jana Pawła II; • kreuje w sobie	rozmowa kierowana, notatka w postaci „słoneczka”, domino papieskie, film, analiza tekstu biblijnego,	kartka z napisem: AUTORYTET i małe karteczki, kilka zestawów papierowego papieskiego domina, komputer z projektorem,	A.23. B.11.	• Historia – papież nowożytności: Jan Paweł II • Język polski – analiza tekstu słuchanego; analiza tekstu biblijnego

			podczas Dnia Papieskiego	Pawła II	postawę bezinteresownej służby wobec innych; • odnajduje w Janie Pawle II swój autorytet	wykład z prezentacją multimedialną, praca z podręcznikiem ucznia, słuchanie nagrania, krzyżówka, słoik myśli	głośnikami i dostępem do Internetu, słoik z wyciętymi cytatami z nauczania Jana Pawła II., druki krzyżówki, Pismo Święte, podręcznik ucznia		
53.	Wartość Bożego Narodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie istoty świąt Bożego Narodzenia • Przedstawienie chrześcijańskich form przeżywania Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami opisuje okoliczności narodzenia Jezusa Chrystusa; • podaje przebieg wigilijnej; • wie, co jest najważniejszym momentem wigilijnej; • wymienia sposoby przygotowania duchowego do Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia znaczenie narodzenia Syna Bożego w ubogiej stajni; • tłumaczy symbolikę i znaczenie zwyczajów i tradycji wigilijnych; • planuje scenariusz wigilijnej we własnej rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • dziękuje Bogu za wcielenie Syna Bożego; • pragnie dobrze przeżyć Boże Narodzenie w swojej rodzinie 	praca z Pismem Świętym, rozmowa kierowana, notatka w postaci „słoneczka”, praca z podręcznikiem, uzupełnianie tabeli, słuchanie i śpiew kolędy, piramida wartości	Pismo Święte, podręcznik ucznia, zeszyt ucznia, tablica i coś do pisania na niej, komputer z głośnikami i dostępem do Internetu	A.15.	<ul style="list-style-type: none"> • Historia – umiejscowienie w czasie i przestrzeni narodzin chrześcijaństwa • Wiedza o kulturze – motyw Bożego Narodzenia w kulturze i sztuce • Muzyka – słuchanie i śpiew kolęd
54.	Znaczenie Wielkiego Postu	Pogłębienie wiadomości na temat istoty Wielkiego Postu	<ul style="list-style-type: none"> • określa początek i czas trwania Wielkiego Postu; • opisuje zmiany w liturgii zachodzące w Wielkim Poście; • charakteryzuje nabożeństwa wielkopostne; • wymienia uczynki wielkopostne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Wielki Post trwa 40 dni; • planuje konkretne formy przeżywania Wielkiego Postu 	pragnie przeżyć nawrócenie w Wielkim Poście	rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, ćwiczenia z karty pracy, odsłuchanie nagrania Gorzkich żali, podróż w wyobraźnię	podręcznik ucznia, karty pracy, komputer z głośnikami i dostępem do Internetu	A.16. B.3.	Wiedza o kulturze – muzyka i sztuka związane z nabożeństwami Wielkiego Postu.